

VII
C. 35073
J. 30

35073, VII, C₁g

67/94

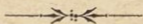

Krščanski nauk

za

prvence.

(Prvo in drugo šolsko leto.)

Sostavil

Simon Zupan,

katehet.

Šesti natis.

Z dovoljenjem visokočastitega knezoškofijstva.

~~~~~  
**Veljá vezan 10 kr.**  
~~~~~


V Ljubljani 1894.

Založila „Katoliška Bukvarna“ — Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.

*Pridite, otroci, poslušajte me; strah Gospodov
vas bom učil.*

Psalm 33, 12.

Molítve.

1. Sveti križ.

V imenu Boga † Očeta in † Sina in svetega † Duha. Amen.

2. Gospodova molitev.

Oče naš, kateri si v nebesih!

1. Posvečeno bodi tvoje ime;
2. pridi k nam tvoje kraljestvo;
3. zgôdi se tvoja volja, kakor v nebesih, tako na zemlji;
4. daj nam danes naš vsakdanji kruh;
5. in odpusti nam naše dolgé, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom;
6. in nas ne vpelji v skušnjavao;
7. temuč reši nas hudega. Amen.

3. Češčena Marija.

1. Češčena si Marija, milosti polna, Gospod je s teboj;

2. blažena si med ženami, in blažen je sad tvojega telesa, Jezus.

3. Sveta Marija, Mati Božja, prosi za nas grešnike zdaj, in na našo smrtno uro. Amen.

4. Šest resnic.

1. Da je en Bog.

2. Da je Bog pravičen sodnik, kateri dobro plačuje, hudo pa kaznuje.

3. Da so tri Božje osebe enega bitja in ene nature: Oče, Sin in sveti Duh.

4. Da se je Bog Sin, druga Božja oseba, za nas včlovečil zató, da nas je s svojo smrtjo na križu odrešil in večno zveličal.

5. Da je človeška duša neumrjoča.

6. Da je milost Božja k zveličanju potrebna, in da človek brez milosti Božje nič zaslužnega za večno življenje ne more storiti.

5. Angeljevo češčenje.

1. Angelj Gospodov je oznanil Mariji, in spočela je od svetega Duha. Češčena Marija itd.

2. Glej, dekla Gospodova sem, zgódi se mi po tvoji besedi. Češčena Marija itd.

3. In Beseda je meso postala, in je med nami prebivala. Češčena Marija itd.

6. Rožni venec.

Veseli del.

1. Katerega si Devica od svetega Duha spočela.

2. Katerega si Devica v obiskanji Elizabete nosila.

3. Katerega si Devica v Betlehemu rodila.

4. Katerega si Devica v tempeljnu darovala.

5. Katerega si Devica v tempeljnu našla.

Žalostni del.

1. Kateri je za nas krvavi pot potil.

2. Kateri je za nas bičan bil.

3. Kateri je za nas s trnjem kronan bil.

4. Kateri je za nas težki križ nesel.

5. Kateri je za nas križan bil.

Častitljivi del.

1. Kateri je od smrti vstal.
2. Kateri je v nebesa šel.
3. Kateri je svetega Duha poslal.
4. Kateri te je v nebesa vzel.
5. Kateri te je v nebesih kronal.

7. Apostoljska vera.

1. Verujem v Boga Očeta, vsemogočnega, stvarnika nebes in zemlje.
2. In v Jezusa Kristusa, Sina njegovega edinega, Gospoda našega.
3. Kateri je bil spočet od svetega Duha, rojen iz Marije Device.
4. Trpel pod Poncijem Pilatom, križan bil, umrl in v grob položen.
5. Šel pred pekel, tretji dan od mrtvih vstal.
6. Šel v nebesa, sedi na desnici Boga Očeta, vsemogočnega.
7. Od ondod bo prišel sodit žive in mrtve.
8. Verujem v svetega Duha.
9. Sveto katoliško cerkev; občestvo svetnikov.
10. Odpuščanje grehov.
11. Vstajenje mesá.
12. In večno življenje. Amen.

Prvo poglavje.

Od vere.

1. *Kaj moramo verovati?*

Verovati moramo vse, kar je Bog razodel.

2. *Kdo nas uči, kar je Bog razodel?*

Kar je Bog razodel, nas uči sveta cerkev.

3. *Kje je kratko zapopadeno, kar moramo verovati?*

Kar moramo verovati, je kratko zapopadeno v apostoljski veri, katera ima dvanajst členov.

1. Od trojedinega Boga.

1. *Koliko je Bogov?*

En sam Bog je.

2. *Zakaj Boga ne vidimo?*

Boga zato ne vidimo, ker je čisti duh.

3. *Kakó davno je že Bog?*

Bog je vselej bil, je in bo vselej, — on je več en.

4. *Koliko je Božjih oseb?*

Tri Božje osebe so: Oče, Sin in sveti Duh.

5. *Kdo te je vstvaril?*

Bog Oče me je vstvaril.

6. *Kdo te je odrešil?*

Bog Sin me je odrešil.

7. *Kdo te je posvetil?*

Bog sveti Duh me je posvetil.

8. *Katera dela se tedaj vsaki Božji osebi posebej prilastujejo?*

Bogu Očetu se prilastuje stvarjenje, Bogu Sinu odrešenje, Bogu svetemu Duhu posvečenje.

9. *Kakó se tri Božje osebe med saboj razločujejo?*

Bog Oče je sam od sebe od vekomaj; Bog Sin je rojen od Boga Očeta od vekomaj; Bog sveti Duh izhaja iz Boga Očeta in Boga Sina od vekomaj.

10. *Kakó se imenujejo vse tri Božje osebe skupaj?*

Vse tri Božje osebe skupaj se imenujejo presveta Trojica.

11. *S čim spoznavamo presveto Trojico?*

Presveto Trojico spoznavamo z znamenjem svetega križa in z besedami: Čast bodi Očetu in Sinu in svetemu Duhu, kakor je bilo v začetku, tudi sedaj in vselej in na vse večne čase. Amen.

12. *Kaj še spoznavamo z znamenjem svetega križa?*

Z znamenjem svetega križa še spoznavamo, da je Jezus Kristus za nas na svetem križu umrl.

2. Od stvarjenja.*)

1. *Kdo je vse vstvaril?*

Bog je vstvaril nebo in zemljo in vse, kar je.

2. *Kaj pomeni beseda: vstvariti?*

Beseda vstvariti pomeni iz nič kaj narediti.

3. *Kákošna je bila od začetka naša zemlja?*

Bila je pusta in prazna, voda in terna ste jo pokrivali.

4. *V koliko dneh je Bog zemljo človeku za prebivališče vravnal?*

Bog je v šestih dneh zemljo človeku za prebivališče vravnal.

*) Zgodbe sv. pisma: Stvarjenje sveta.

5. *Kaj je Bog vsaki dan vstvaril?*

Bog je prvi dan vstvaril svetlobo;

drugi dan nebes in oblake;

tretji dan je Bog rekel: Naj se steče voda v en kraj, in suha zemlja naj se prikaže; na zemlji pa je vstvaril travo, zelišča in drevesa;

četrti dan je Bog vstvaril solnce, luno in zvezde;

peti dan ptice pod nebom in ribe v vodi;

šesti dan vse druge živali in poslednjič človeka;

sedmi dan pa je Bog počival, to je, nehal je stvariti.

6. *Kakó Boga imenujemo, ker je vstvaril nebo in zemljo in vse, kar je?*

Imenujemo ga vsemogočnega stvarnika nebes in zemlje. (1. člen apost. vere.)

7. *Ali je Bog svet samo vstvaril?*

Bog svet tudi ohranjuje in modro vlada, — on je neskončno moder.

8. *Kakó Bog za vse stvari skrbi?*

Bog prav očetovski za vse skrbi, — on je neskončno dobrotljiv.

3. Od angeljev.*)

1. *Katere so najimenitniše stvari Božje?*

Najimenitniše stvari Božje so: angelji in ljudje.

2. *Kaj so angelji?*

Angelji so čisti duhovi, kateri imajo um in voljo, telesa pa ne.

3. *Zakaj je Bog angelje vstvaril?*

Bog je angelje vstvaril, da bi ga spoznali, častili, ljubili, molili, mu služili in ljudi varovali.

*) Zgodbe sv. pisma: Stvarjenje angeljev in njih greh.

4. *Kakó imenujemo angelje, kateri ljudi varujejo?*

Imenujemo jih angelje varuhe.

5. *Kaj smo angeljem varuhom dolžni?*

Angelje varuhe moramo častiti, se jim priporočati in jih ubogati.

6. *Kákošni so bili angelji koj, ko jih je Bog vstvaril?*

Bili so dobri in v veliki popolnosti.

7. *Ali so pa vsi angelji dobri ostali?*

Nekateri angelji so hoteli Bogu enaki biti, in zato jih je Bog za vselej zavrgel in v pekel pahnil.

8. *Kakó imenujemo hudobne angelje?*

Imenujemo jih hudobne duhove.

9. *Kákošni so hudobni duhovi do nas?*

Iz nevošljivosti nas sovražijo in nas skušajo v greh zapeljati.

4. Od Adama in Eve.*)

1. *Kateri je bil prvi človek?*

Prvi človek je bil Adam.

2. *Kakó je Bog Adama vstvaril?*

Bog je naredil iz prsti človeško truplo; bilo je pa še mrtvo; potem mu je Bog dušo vdihnil in bil je prvi človek Adam.

3. *Kakó je Bog Evo vstvaril?*

Bog je Evo vstvaril iz Adamovega rebra.

4. *Iz česa je torej človek?*

Človek je iz telesa in iz neumrjoče duše, katera je po Božji podobi vstvarjena.

5. *Kje sta Adam in Eva živela?*

Adam in Eva sta v raji živela.

*) Zgodbe sv. pisma: Stvarjenje prvega človeka; greh prvih starišev; kazen greha.

6. *Kakó se jima je v raji godilo?*

Prav dobro se jima je godilo; bila sta srečna na duši in na telesu.

7. *Kákošna je bila njuna duša?*

Njuna duša je bila lepa, čista, Bogu dopadljiva, to se pravi: bila je v milosti Božji.

8. *Kákošno je bilo njuno telo?*

Njuno telo je bilo zdravo in neumrjoče.

9. *Zakaj je Bog človeka vstvaril?*

Bog je človeka vstvaril, da bi ga spoznal, častil, ljubil, njegove zapovedi spolnoval in enkrat v nebesa prišel.

10. *Kaj je Bog Adamu in Evi prepovedal?*

Bog je Adamu in Evi prepovedal jesti od drevesa, katero stoji sredi raja.

11. *Kaj je Bog Adamu in Evi zažugal, če ga ne bosta ubogala?*

Zažugal jima je, da bosta umrla.

12. *Kaj sta Adam in Eva storila?*

Bila sta Bogu nepokorna, sta prepovedan sad jedla in tako grešila.

13. *Kdo je Adama in Evo v greh zapeljal?*

Adama in Evo je v greh zapeljal hudobni duh v podobi kače.

14. *Ali je greh kaj škodoval Adamu in Evi?*

Greh je Adamu in Evi škodoval na duši in na telesu.

15. *Kákošna je bila njuna duša po grehu?*

Postala je grda in Bogu zoprna, ker zgubila sta milost Božjo.

16. *Kákošno je bilo njuno telo po grehu?*

Postalo je slabo in umrjoče.

17. *Ali je ta greh škodoval le njima?*

Ta greh je škodoval tudi nam vsem, ker smo njih otroci: prinesel nam je časno in večno smrt, in še veliko družega hudega na duši in na telesu.

18. *Kakó se imenuje ta greh?*

Imenuje se podedovani ali izvirni greh.

19. *Zakaj se imenuje podedovani greh?*

Zato, ker smo ga vsi od prvih starišev podedovali.

20. *Ali je kdo ostal brez izvirnega greha?*

Le Marija je ostala brez izvirnega greha. (Čisto spočetje Marije Device.)

21. *Kakó dolgo je Bog ljubil prve stariše?*

Takó dolgo jih je ljubil, dokler niso grešili.

22. *Kaj torej Bog ljubi in kaj sovraži?*

Bog ljubi vse dobro in sovraži vse hudo, — on je neskončno svet.

23. *Kaj sta Adam in Eva po grehu storila?*

Skrivala sta se med drevjem v raji.

24. *Ali se more pred Bogom kdo skriti?*

Pred Bogom se ne more nihče skriti, — Bog je povsod pričujoč; on tudi vse vidi, vse sliši, vse vé, — je vseveden.

25. *Kakó je Bog zavoljo greha kaznoval Adama in Evo?*

Iz raja ju je spodil, in postala sta nesrečna na duši in na telesu.

26. *Kaj torej Bog plačuje in kaj kaznuje?*

Bog vse dobro plačuje in vse hudo kaznuje, — on je neskončno pravičen.

5. Od druge Božje osebe.

a) Jezusova mladost.*)

1. *Kam je Bog zavrgel hudobne angelje zavoljo greha?*

Bog je hudobne angelje zavoljo greha zavrgel v pekel.

2. *Ali je Bog tudi naše prve stariše vekomaj zavrgel zavoljo greha?*

Ni jih vekomaj zavrgel, ampak jim je obljubil Odrešenika, kateri je prišel na svet čez štiri tisoč let.

3. *Kákošen je torej Bog, ker skesanemu grešniku grehe odpusti?*

Ker Bog skesanemu grešniku grehe odpusti, pravimo, da je neskončno usmiljen.

4. *Kakó se imenuje Odrešenik svetá?*

Odrešenik svetá se imenuje Jezus Kristus.

5. *Kdo je Jezus Kristus?*

Jezus Kristus je: 1. edinorojeni Sin Boga Očeta; 2. Bog in človek skupaj; 3. naš Odrešenik in Zveličar; 4. naš Gospod, zapovednik in učenik. (2. člen apost. vere.)

6. *Koliko nator ima torej Jezus Kristus?*

Jezus ima dve natori, Božjo in človeško.

7. *Po kateri natori ima Jezus očeta?*

Jezus ima po Božji natori očeta in ta je Bog Oče.

8. *Po kateri natori ima Jezus mater?*

Jezus ima po človeški natori mater, in ta je Marija, — Mati Božja.

*) Zgodbe sv. pisma: Oznanovanje Jezusovega rojstva; Marija Elizabeto obišče; Jezusovo rojstvo; pastirji pri jasliah; Marija Jezusa v tempeljnu skaže; modri Jezusa molijo; sveta družina v Egipt beži; dvanajstletni Jezus v tempeljnu.

9. *Kdo je Mariji oznanil, da bo mati Jezusova postala?*

Mariji je oznanil angelj Gabrijel, da bo mati Jezusova postala in da ga bo spočela od svetega Duha. (Angeljevo češčenje.)

10. *Kje je bila Marija, ko ji je angelj češčenje prinesel?*

Ko je angelj Mariji češčenje prinesel, je v Nazaretu v hišici molila.

11. *Kam je šla potem Marija?*

Šla je obiskat svojo teto Elizabeto.

12. *S kom je bila Marija zaročena?*

Marija je bila zaročena s svetim Jožefom, kateri je bil rednik Jezusov.

13. *Kje je bil Jezus rojen?*

Jezus je bil rojen v Betlehemu v hlevcu.

14. *Kaj je Marija po Jezusovem rojstvu storila?*

Marija je dete v plenice povila, in v jaslice položila. (Božič, 3. člen apost. vere.)

15. *Kdo je rojstvo Jezusovo oznanil?*

Rojstvo Jezusovo so oznanili: 1. Angelji pastirjem; 2. zvezda modrim v jutrovi deželi; 3. modri kralju Herodu in pismarjem; 4. Simeon in Ana ljudem v tempeljnu.

16. *Kam so pastirji potem hiteli?*

Hiteli so k hlevcu, in so ondi Jezusa molili.

17. *Kdo je prišel iz jutrove dežele, ko je bil Jezus rojen?*

Prišli so modri, ali trije kralji, katere je zvezda pripeljala. (Razglašenje Gospodovo.)

18. *Kaj so modri storili, ko so Jezusa našli?*

Modri so predenj pokleknili, ga molili in mu zlatá, kadila in mire v dar prinesli.

19. *Kaj se je zgodilo, ko je bil Jezus osem dni star?*

Ko je bil Jezus osem dni star, je bil po postavi obrezan in Jezus imenovan. (Novo leto.)

20. *Kaj se je zgodilo, ko je bil Jezus štirideset dni star?*

Ko je bil Jezus štirideset dni star, sta ga Jožef in Marija v tempeljno darovala in sta v dar prinesla dva golobčka. (Svečnica).

21. *Kdo je ravno takrat prišel v tempelj?*

Takrat sta v tempelj prišla Simeon in Ana, in sta vesela pripovedovala, da je to dete obljubljeni Odrešenik.

22. *Kaj je hotel Herod Jezusu storiti?*

Herod je hotel Jezusa umoriti.

23. *Kakó je Bog v tej nevarnosti pomagal?*

Angelj je prišel k Jožefu in je rekel, naj vzame dete in Marijo, njegovo mater, in naj beži v Egipt.

24. *Kaj je potem storil grozoviti Herod?*

Grozoviti Herod je dal umoriti vse dečke, ki niso bili čez dve leti stari. (Nedolžni otročiči.)

25. *Kam je šel Jožef z Jezusom in Marijo po Herodovi smrti?*

Po Herodovi smrti je šel Jožef z Jezusom in Marijo v Nazaret.

26. *Kaj se je zgodilo, ko je bil Jezus dvanajst let star?*

Šel je s svojimi stariši v Jeruzalem k veliko-nočnim praznikom.

27. *Kaj se je tedaj v Jeruzalemu zgodilo?*

Marija in Jožef sta Jezusa zgubila; Jezus je ostal v Jeruzalemu, in čez tri dni sta ga našla v tempeljno med učniki.

28. *Kam sta potem Marija in Jožef šla z Jezusom?*

Šla sta ž njim v Nazaret, kjer jima je bil pokoren in je rasel v starosti, modrosti in milosti pri Bogu in pri ljudéh. (Rožni venec I.)

b) Jezus učenik.*)

1. Zakaj je Jezus na svet prišel?

Jezus je zato prišel na svet, da nas je 1. podučil in 2. s svojo smrtjo odrešil večnega pogubljenja.

2. Kdaj je Jezus začel učiti?

Jezus je začel učiti, ko je bil 30 let star.

3. Kdo je ljudi pripravljajal na Jezusov prihod?

Sveti Janez Krstnik je ljudi pripravljajal na Jezusov prihod.

4. Zakaj se sveti Janez imenuje Krstnik?

Zató, ker je ljudi krščeval in je tudi Jezusa krstil.

5. Kaj se je pri Jezusovem krstu zgodilo?

Sveti Duh se je prikazal v podobi goloba nad Jezusom, in Bog Oče se je oglasil: Ta je moj ljubeznjivi Sin, nad katerim imam svoje dopadajenje.

6. Kam je Jezus potem šel?

Jezus je bil potem od svetega Duha v puščavo peljan, se je postil 40 dni in 40 noči, hudobni duh ga je skušal, in angeljci so prišli in so mu stregli.

7. Kaj je potem Jezus storil?

Izvolil si je dvanajst aposteljnov in dva in sedemdeset učencev, hodil je tri leta po svoji domači deželi, je povsod učil, čudeže delal in dobrote skazoval.

8. Kaj je Jezus učil?

Jezus je učil, kaj moramo verovati, upati in storiti, da bomo v nebesa prišli.

9. S čim je Jezus potrjeval svoj nauk?

Jezus je potrjeval svoj nauk z besedami svetega pisma in s čudeži.

*) Zgodbe: Sv. Janez Jezusu pot pripravlja; Jezus krščen in skušan; Jezusovi prvi učenci.

10. *Katere čudeže je delal Jezus v naravi?*)*

Jezus je v Kani galilejski spremenil vodo v vino, dvakrat z malo hlebi in ribami nasitil več tisoč ljudi, vetru in morju je zapovedoval, po morji je hodil, kakor po suhem.

11. *Katere čudeže je delal Jezus nad ljudmi?*

Jezus je dajal slepim, da so videli; gluhim, da so slišali; mutastim, da so govorili; hromim, da so hodili; gobove je očiščeval; vsakoršne bolnike, tudi take, ki so bili daleč od njega, je ozdravljajal; hudobne duhove je izganjal, in mrtve oživiljal: Jajrovo hčer, Najmljanskega mladeniča, Lazarja, ki je že štiri dni v grobu ležal.

12. *Kakó se je Jezus obnašal do otrók?*

Jezus je bil do otrók zeló ljubeznjiv.

13. *Kaj je rekel Jezus, ko so jih aposteljni odganjali?*

Rekel je: Pustite male k meni priti, ker njih je nebeško kraljestvo.

14. *Kakó je pokazal svojo ljubeznivost do otrók?*

Vzel jih je v naročje in jih je blagoslovil.

c) Jezusovo trpljenje.)**

1. *Kakó je šel Jezus zadnjikrat k velikonočnim praznikom?*

Jezus je na osličku jezdil v Jeruzalem, in ljudje so ga veselo spremljali. (Cvetna nedelja.)

2. *Kaj je Jezus storil tisti večer pred svojim trpljenjem?*

Jezus je z aposteljni jedel velikonočno jagnje, jim je nogé umival in postavil zakrament presvetega rešnjega Telesa. (Veliki četrtek).

3. *Kam je Jezus šel po zadnji večerji?*

Po zadnji večerji je šel Jezus na Oljsko goro molit.

*) Glej posamezne čudeže v zgodbah sv. pisma.

***) Zgodbe: Jezusov slovesni hod v Jeruzalem in vse zgodbe od trpljenja in smrti Jezusa Kristusa.

4. *Kakó je Jezus na Oljski gori molil?*

Trikrat je molil: Oče! ako je mogoče, naj gre ta kelih trpljenja od mene, pa ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi.

5. *Ali je bil Jezus na Oljski gori zelo žalosten?*

Tako zelo je bil žalosten, da je krvav pot potil.

6. *Kdo je Jezusa izdal?*

Judež Iškarijot je Jezusa izdal za trideset srebrnikov, in ga je sovražnikom s poljubom naznanil.

7. *Kam so vojaki peljali zvezanega Jezusa?*

Najprej so ga peljali k Anu, potem h Kajfu, kjer so ga po krivem tožili in sodili.

8. *Kdo je Jezusa pri Kajfu na dvorišči zatajil?*

Peter je Jezusa na dvorišči trikrat zatajil.

9. *Kam so Jezusa v petek zjutraj peljali?*

Peljali so ga k cesarjevemu namestniku Ponciju Pilatu in so ga tožili, da ljudstvo zapeljuje, brani cesarju davke dajati, in se dela kralja.

10. *Kam so Jezusa peljali od Poncija Pilata?*

Peljali so ga k Herodu, kateri ga je zasramoval in ga belo oblečenega nazaj poslal Pilatu.

11. *Kaj se je potem godilo z Jezusom?*

Potem ga je dal Pilat bričem, da so ga bičali in s trnjem kronali.

12. *Kakó so farizeji Pilata prisilili, da je Jezusa k smrti obsodil?*

Rekli so, da ga hočejo cesarju zatožiti.

13. *Kje je bil Jezus križan?*

Jezus je bil križan na gori Kalvariji ali Golgati.

14. *Kaj se je posebnega zgodilo na poti?*

Srečal je Jeruzalemske žene, trikrat je padel pod težkim križem, in Simeon iz Cirene mu je prisiljen pomagal križ nesti. (Križev pot.)

15. *Kdaj so Jezusa pribili na križ?*

Jezusa so pribili na križ okoli poldne, in visel je na križu do treh popoldne. (Rožni venec II.)

16. *Kaj se je zgodilo, ko je Jezus visel na križu?*

1. Jezus je za svoje sovražnike molil: »Oče! odpusti jim; saj ne vedó, kaj delajo.«

2. Skesanega razbojnika je potolažil, rekoč: »Resnično ti povem, danes boš z menoj v raji.«

3. Svojo mater je izročil Janezu, rekoč Mariji: »Žena! glej tvoj sin! in Janezu: »Glej tvoja mati!«

4. Opoldne je solnce otemnelo, in tema je bila po vsi zemlji do treh popoldne, in tedaj je naznanil Jezus svoje trpljenje in zapuščenost, rekoč: »Moj Bog, moj Bog! zakaj si me zapustil?«

5. Od prevelicega trpljenja žejen, je rekel: »Žejen sem!« in so mu dali jesiha.

6. Rekel je: »Dopolnjeno je!«

7. Zavpil je z velikim glasom: »Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo!« In ko je bil to izrekel, je glavo nagnil in umrl.

17. *Kaj se je zgodilo, ko je Jezus umrl?*

Zagrinjalo v tempeljnu se je pretrgalo od vrha do tal; zemlja se je tresla; skale so pokale, grobi so se odpirali; mrtvi so vstajali: stotnik je rekel: »Resnično, ta je Sin Božji.« (Veliki petek, zvonjenje ob petkih.)

18. *Kdo je pokopal Jezusa?*

Jožef Arimatejec in Nikodem sta ga pokopala v nov, v skalo vsekan grob, kamor še nihče ni bil položen. (4. člen apost. vere.)

19. *Kam je šla duša Jezusova?*

Duša Jezusova je šla v predpekel, kjer so duše pravičnih čakale odrešenja.

d) Jezusovo vstajenje in njegov vnebohod.*)

1. *Kaj se je zgodilo, ko so bili Jezusa v grob položili?*

Sovražniki Jezusovi so grob zapečatili, in vojaki so ga varovali.

2. *Ali je Jezus v grobu ostal?*

Jezus ni ostal v grobu, ampak je tretji dan iz lastne moči častitljiv od smrti vstal. (Velika noč; 5. člen apost. vere.)

3. *Komu se je Jezus po vstajenji prikazal?*

Prikazal se je svoji materi Mariji, Mariji Magdaleni, Petru, dvema učencema, ki sta šla v Emavs, dvakrat zbranim apostelnom, enkrat več kakor pet sto učencem na gori.

4. *Kaj se je zgodilo štirideseti dan po vstajenji?*

Jezus je šel z dušo in telesom na Oljski gori v pričo apostelnov v nebesa (Vnebohod.)

5. *Kaj pomenijo besede: „sedi na desnici Boga Očeta“?*

One pomenijo: Jezus ima ravno tisto čast in oblast v nebesih in na zemlji, kakor Bog Oče. (6. člen apost. vere.)

6. *Ali bo Jezus še kdaj prišel?*

Prišel bo konec svetá sodit žive in mrtve, to je dobre in hudobne. (7. člen apost. vere.)

6. Od tretje Božje **) osebe in od svete cerkve.

1. *Kóga je Jezus deset dni po svojem vnebohodu apostelnom poslal?*

Jezus je deset dni po svojem vnebohodu apostelnom poslal svetega Duha, kateri je prišel nad nje v podobi gorečih jezikov. (Binkošti.)

*) Zgodbe: Jezusovo vstajenje; Jezus se M. Magdaleni in Petru prikaže; Jezus se prikaže učencema na poti v Emavs; Jezus se vsem apostelnom prikaže in postavi zakrament svete pokore; Jezus gre v nebesa.

**) Zgodbe: Prihod svetega Duha.

2. *Kdo je sveti Duh?*

Sveti Duh je tretja Božja oseba, on je pravi Bog. (8. člen apost. vere.)

3. *Kaj nam sveti Duh dobrega daje?*

Sveti Duh nas posvečuje, nas razsvetljuje, nam pomaga dobro delati in nam deli svoje darove.

4. *Kateri so darovi svetega Duha?*

Darovi svetega Duha so ti: 1. dar modrosti; 2. dar umnosti; 3. dar svéta; 4. dar moči; 5. dar učenosti; 6. dar pobožnosti; 7. dar strahú Božjega.

5. *Kaj so potem aposteljni delali, ko so bili prejeli svetega Duha?*

Aposteljni so povsod oznanovali Jezusov nauk, in niso se bali ne trpljenja, ne smrti.

6. *Kako imenujemo aposteljne in tiste, kateri verujejo v Jezusa?*

Aposteljne in vse, ki verujejo v Jezusa, imenujemo Jezusovo cerkev.

7. *Kdo je nevidni poglavar svete cerkve?*

Nevidni poglavar svete cerkve je Jezus Kristus sam.

8. *Komu je rekel Jezus vladati sveto cerkev?*

Jezus je apostelnom in njih naslednikom, škofom, rekel vladati sveto cerkev.

9. *Katerega izmed aposteljnov je postavil Jezus svoji cerkvi vidnega poglavarja?*

Jezus je postavil svoji cerkvi vidnega poglavarja Petra, katerega naslednik je rimski papež.

10. *Kaj pomenijo besede: „verujem v občestvo svetnikov“?*

One pomenijo: verujem, da so verni na zemlji, svetniki v nebesih in duše v vicah v zvezi in da se vdeležujejo duhovnih dobrot. (9. člen apost. vere.)

11. *Kaj pomenijo besede: „verujem v odpuščanje grehov“?*

One pomenijo: verujem, da imajo škofje in mašniki od Jezusa oblast grehe odpuščati. (10. člen apost. vere.)

12. *Kaj je Jezus storil svoji materi potem, ko je bil v nebesih in ko je Marija umrla?*

Jezus je svojo mater v nebesa vzel in v nebesih kronal. (Rožni venec III.)

7. Poslednje reči.

1. *Kaj se zgodi, kadar človek umrje?*

Duša se loči od telesa, bode koj sojena (posebna sodba) in potem gré, kamor si zasluži, ali v nebesa, ali v vice, ali v pekel.

2. *Katere duše pridejo v nebesa?*

V nebesa pridejo duše, katere so popolnoma čiste.

3. *Katere duše pridejo v vice?*

V vice pridejo duše, katere imajo male grehe nad sabo, in katere se za storjene grehe še niso spokorile.

4. *Kakó moremo dušam v vicah pomagati?*

Dušam v vicah moremo pomagati: 1. Z daritvijo svete maše; 2. z molitvijo; 3. z drugimi dobrimi deli; 4. z odpustki.

5. *Katere duše pridejo v pekel?*

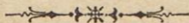
V pekel pridejo duše, katere imajo smrtné grehe nad sabo.

6. *Kaj se bode sodnji dan zgodilo?*

Sodnji dan bodo trupla vseh ljudi iz zemlje vstala in se s svojimi dušami zopet sklenila, in potem bode poslednja sodba. (11. člen apost. vere.)

7. *Ali bodo po poslednji sodbi še vice?*

Po poslednji sodbi bodo le nebesa in pekel. (12. člen apost. vere.)

Drugo poglavje.

Od upanja.

1. *Kaj upamo od Boga?*

Od Boga upamo večno zveličanje, in vse pripomočke, ki jih k zveličanju potrebujemo.

2. *S čim pokažemo svoje zaupanje v Boga?*

Svoje zaupanje v Boga pokažemo z molitvijo.

3. *Kaj se pravi moliti?*

Moliti se pravi z Bogom govoriti, ali svojega duha k Bogu povzdigovati.

4. *Zakaj molimo?*

Zato molimo, da Boga častimo, hvalimo in prosimo.

5. *Kolikerna je torej molitev?*

Molitev je trojna: častivna, hvalivna in prosivna.

6. *Kakó zamoremo moliti?*

Moliti zamoremo znotranje ali ob enem tudi zunanje.

7. *Ali smo dolžni moliti?*

Dolžni smo moliti, ker nam je Jezus zapovedal moliti in ker je sam neprenehoma molil.

8. *Ali je vsaka molitev dobra?*

Dobra je le tista molitev, pri kateri človek v srcu misli in čuti, kar z besedo izgovarja.

9. *Kako se moramo pri molitvi obnašati?*

Pri molitvi moramo roke sklenjene imeti, se ne ozirati ali na kaj drugega misliti.

10. *Kaj nam dobra molitev pomaga?*

Dobra molitev nam pomaga, da Bogu dopademo in dosežemo, kar Boga prosimo, če je naši duši v zveličanje.

11. *Kdaj moramo posebno moliti?*

Moliti moramo zjutraj in zvečer, pred jedjo in po jedi, pred šolo in po šoli, in kadar k molitvi zvoni.

12. *Katere molitve največkrat molimo?*

Največkrat molimo Oče naš ali Gospodovo molitev in češčeno Marijo.

13. *Koliko delov ima Oče naš?*

Oče naš ima ogovor in sedem prošenj.

14. *Katere besede se imenujejo ogovor?*

Ogovor se imenujejo besede: »Oče naš, kateri si v nebesih.«

15. *Kaj prosimo v prvi prošnji: „Posvečeno bodi tvoje ime“?*

V prvi prošnji prosimo, da bi vsi ljudje Boga prav spoznali, častili in ga z grehi ne žalili.

16. *Kaj prosimo v drugi prošnji: „Pridi k nam tvoje kraljestvo“?*

V drugi prošnji posebno prosimo, da bi nam Bog po tem življenji nebesa dodelil.

17. *Kaj prosimo v tretji prošnji: „Zgôdi se tvoja volja, kakor v nebesih, tako na zemlji“?*

V tretji prošnji prosimo, da bi nam Bog milost dal, njegovo sveto voljo vselej in takó spolnovati, kakor jo angelji in svetniki v nebesih spolnujejo.

18. *Kaj prosimo v četrti prošnji: „Daj nam danes naš vsakdanji kruh“?*

V četrti prošnji prosimo, da bi nam Bog dal vsega, česar potrebujemo za dušo in teló.

19. *Kaj prosimo v peti prošnji: „Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom“?*

V peti prošnji prosimo, da bi nam Bog grehe odpustil ravno takó, kakor tudi mi odpuščamo vsem, kateri so nas razžalili.

20. *Kaj prosimo v šesti prošnji: „In nas ne vpelji v skušnjavo“?*

V šesti prošnji prosimo, da bi Bog odvrnil od nas skušnjave, t. j. vse, kar nas v greh napeljuje.

21. *Kaj prosimo v sedmi prošnji: „Temuč reši nas hudega“?*

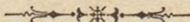
V sedmi prošnji prosimo, da bi nas Bog rešil vsega hudega na duši in na telesu, posebno greha in večnega pogubljenja.

22. *Kaj pomeni beseda „Amen“?*

Beseda Amen pomeni: Zgôdi se, kar prosimo.

23. *Koliko delov ima „Češčena Marija“?*

Češčena Marija ima tri dele: 1. pozdravljenje velicega angelja Gabriela; 2. pozdravljenje tete Elizabete; 3. besede, ki jih je sveta cerkev pristavila.

Tretje poglavje.

Od ljubezni.

1. *Kogá nas je učil Jezus ljubiti?*

Jezus nas je učil ljubiti Boga in bližnjega, ker je rekel: »Ljubi Gospoda svojega Boga iz vsega svojega srca, in iz vse svoje duše, in iz vse svoje misli, in vse svoje moči. Ta je največja in prva zapoved, druga pa je tej enaka: Ljubi svojega bližnjega, kakor sam sebe.«

2. *Kakó moramo Boga ljubiti?*

Boga moramo ljubiti čez vse, to je, moramo ga raji imeti, kakor vse stvari, raji vse, tudi življenje dati, kakor Boga žaliti.

3. *Kdo je naš bližnji?*)*

Naš bližnji je vsak človek, naj bo prijatelj ali neprijatelj.

4. *Kakó moramo bližnjega ljubiti?*

Bližnjega moramo ljubiti, kakor sami sebe.

5. *S čim pokažemo, da Boga in bližnjega ljubimo?*

S tem, da spolnujemo Božje zapovedi.

6. *Katere so božje zapovedi?*

Božje zapovedi so:

1. Veruj v enega samega Boga.
2. Ne imenuj po nemarnem Božjega imena.
3. Posvečuj praznik.
4. Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in da ti bo dobro na zemlji.
5. Ne ubijaj.
6. Ne prešeštvaj.
7. Ne kradi.
8. Ne pričaj po krivem zoper svojega bližnjega.
9. Ne želi svojega bližnjega žene.
10. Ne želi svojega bližnjega blagá.

7. *Kje je Bog dal zapovedi?**)*

Bog je Izraelskemu ljudstvu med gromom in bliskom dal zapovedi po Mojzesu na Sinajski gori.

8. *Zakaj je Bog dal zapovedi med gromom in bliskom?*

Zató, da bi se ljudje bolj bali njegove zapovedi prelomiti, in da bi jih raji spolnovali.

*) Zgodbe: Usmiljeni Samarijan.

**) Zgodbe: Bog dá deset zapoved na gori Sinaj.

9. *Ali imamo razun Božjih zapovedi še katere druge zapovedi?*

Razun Božjih zapovedi imamo še cerkvene zapovedi, in te so:

1. Posvečuj zapovedane praznike.

2. Bodi ob nedeljah in zapovedanih praznikih s spodobno pobožnostjo pri sveti maši.

3. Posti se zapovedane postne dni, namreč: Štiridesetdanski post, kvatrne in druge zapovedane postne dni; zdrži se tudi ob petkih in sobotah mesnih jedi.

4. Spovej se svojih grehov postavljenemu spovedniku vsaj enkrat v letu, in o velikonočnem času prejmi sveto rešnje Telo.

5. Ne obhajaj ženitve o prepovedanih časih.

10. *Kaj stori kristijan, kateri Božjo ali cerkveno zapoved prostovoljno prelomi?*

Kdor Božjo ali cerkveno zapoved prostovoljno prelomi, stori greh.

11. *Kdo se pregreši zoper prvo Božjo zapoved?*

Kdor rad in pobožno ne moli.

12. *Kdo se pregreši zoper drugo Božjo zapoved?*

Kdor Božje imé po nemarnem imenuje, kolne, se rotí, obljube dela in jih ne spolnjuje.

13. *Kdo se pregreši zoper tretjo Božjo zapoved?*

Kdor ne gré ob nedeljah k Božji službi, akoravno bi lahko šel, v cerkvi pobožno ne moli in Gospodovemu dnevu s prepovedanim delom nečast dela.

14. *Kdo se pregreši zoper četrto Božjo zapoved?*

Kdor starišev, učenikov in gospodarjev ne uboga, jih grdo gleda, in stare ljudi žali ali zasmehuje.

15. *Kdo se pregreši zoper peto Božjo zapoved?*

Kdor sebe ali druge na telesu ali na duši kaj poškoduje ali celó umori, zlasti kdor druge pohujšuje.

16. *Kdo se pregreši zoper šesto Božjo zapoved?*

Kdor kaj grdega rad misli, govori, gleda, poslušá, poje ali dela.

17. *Kdo se pregreši zoper sedmo Božjo zapoved?*

Kdor je len, zapravlja, krade, kaj najde, pa nazaj ne dá, goljufa, škodo dela in je ne popravi.

18. *Kdo se pregreši zoper osmo Božjo zapoved?*

Kdor druge po krivem toži, opravlja, obrekuje, se laže in zmirja.

19. *Kdo se pregreši zoper deveto in deseto Božjo zapoved?*

Kdor privoli v nesramno ali lakomno poženje do vsega, kar ni njegovega.

20. *Kdo se pregreši zoper prvo in drugo cerkveno zapoved?*

Kdor ob nedeljah in praznikih ne gre k sveti maši, ali če se tam nespodobno obnaša in ne moli.

21. *Kaj je sveta maša?*

Sveta maša je nekrvava daritev nove zaveze, vedni spomin krvave daritve, katero je Jezus na križu opravil.

22. *Kakó moramo biti pri sveti maši?*

Pri celi sveti maši moramo biti, in sicer: 1. pazno, 2. pobožno, 3. spodobno.

23. *Kateri so pglavitni deli svete maše?*

Poglavitni deli svete maše so: 1. evangelij, 2. darovanje, 3. povzdigovanje, 4. obhajilo.

24. *Kaj moramo pri evangeliji storiti?*

Pri evangeliji moramo vstati, se prekrižati in skleniti, da hočemo po sveti veri stanovitno živeti.

25. *Kaj moramo pri darovanji storiti?*

Pri darovanji moramo sami sebe Bogu darovati.

26. *Kaj moramo pri povzdigovanji storiti?*

Pri povzdigovanji moramo Jezusa v podobah kruha in vina moliti, na prsi trkati in svoje grehe obžalovati.

27. *Kaj moramo pri mašnikovem obhajilu storiti?*

Pri mašnikovem obhajilu se moramo v duhu obhajati, to je: goreče želje po Jezusu obuditi.

28. *Kdo se pregreši zoper tretjo cerkveno zapoved?*

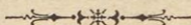
Kdor se o zapovedanih postnih dneh ne posti, ali mesne jedi vživa.

29. *Kdo se pregreši zoper četrto cerkveno zapoved?*

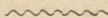
Kdor ne gre vsako leto vsaj enkrat k spovedi, in o velikonočnem času k svetemu obhajilu.

30. *Kdo se pregreši zoper peto cerkveno zapoved?*

Kdor v adventu ali v postu pleše in k veseliam zahaja.

Četrto poglavje.

Od svetih zakramentov.

1. *Brez česa ne more nihče v nebesa priti?*

Brez milosti Božje ne more nihče v nebesa priti.

2. *Kaj je milost Božja?*

Milost Božja je vsak nezaslužen dar Božji.

3. *Kaj je posvečujoča milost Božja?*

Posvečujoča milost Božja je tisti nezasluženi dar Božji, kateri nas dela na duši lepe, čiste, svete, Bogu dopadljive in večnega življenja vredne.

4. *Kaj je djanska milost Božja?*

Djanska milost Božja je tista pomoč Božja, ki nam je k vsakemu dobremu delu potrebna.

5. *Kdo nam je milost Božjo zaslužil?*

Milost Božjo nam je zaslužil Jezus Kristus s svojo smrtjo na križu.

6. *Ali se milost Božja vidi?*

Milost Božja je nevidna.

7. *Kaj je tedaj Jezus postavil, da zamoremo vedeti, kdaj milost Božjo zadobimo?*

Postavil je svete zakramente.

8. *Kaj je zakrament?*

Zakrament je vidno znamenje nevidne milosti Božje, postavljen od Jezusa Krist. v naše posvečenje.

9. *Koliko je svetih zakramentov?*

Svetih zakramentov je sedem, in ti so: 1. Sveti krst. 2. Sveta birma. 3. Sveto rešnje Teló. 4. Sveta pokora. 5. Sveto poslednje olje. 6. Sveto mašnikovo posvečevanje. 7. Sveti zakon.

10. *Kdo deli svete zakramente?*

Svete zakramente deli sveta cerkev, to je škofje in mašniki.

11. *Kdo nam pri svetih zakramentih milosti deli?*

Bog sveti Duh nam jih deli, zato se imenuje posvečevalec.

12. *Kje nas sveti Duh posvečuje?*

Sveti Duh nas posvečuje: 1. pri svetem krstu, 2. pri sveti pokori, 3. kolikorkrat druge svete zakramente vredno prejmemo.

13. *Kateri zakrament je najpotrebniši?*

Najpotrebniši zakrament je sveti krst, ker brez njega ne more nihče zveličan biti.

14. *Kaj smo pri svetem krstu zadobili?*

1. Izvirni greh nam je bil izbrisan, — 2. večna in časna kazen nam je bila odpuščena, — 3. zadobili smo posvečujočo milost Božjo, — 4. postali smo otroci Božji in deležniki večnega zveličanja.

15. *Kaj zadobimo pri sveti birmi?*

Pri sveti birmi nas sveti Duh prav posebno v veri potrdi.

16. *Kaj je zakrament svetega rešnjega Telesa?*

Zakrament svetega rešnjega Telesa je najsvetejši zakrament, je pravo teló in prava kri našega Gospoda Jezusa Kristusa v podobah kruha in vina.

17. *Zakaj je Jezus zakrament svetega rešnjega Telesa postavil?*

Jezus je zakrament svetega rešnjega Telesa postavil: 1. da se daruje za nas pri sveti maši, 2. da se nam daje v jed pri svetem obhajilu, 3. da med nami prebiva v tabrnakeljnu.

Od svete pokore.

1. *Kaj je zakrament svete pokore?*

Zakrament svete pokore je zakrament, v katerem v to postavljeni mašnik kot Božji namestnik grešniku po svetem krstu storjene grehe odpusti, če se jih skesano in do čistega spové, in tudi resnično voljo ima se poboljšati in pravo pokoro delati.

2. *Kogá človek z grehom razžali?*

Človek z grehom razžali Boga.

3. *Kdo mu zamore tedaj le grehe odpuščati?*

Samo Bog zamore grešniku grehe odpuščati.

4. *Ali je zamogel tudi Jezus na zemlji grehe odpuščati?*

Zamogel jih je odpuščati, ker je Bog in človek skupaj.

5. *Ali je Jezus tudi grehe odpuščal?*

Jezus je večkrat rekel skesanemu grešniku ali grešnici: Zaupaj sin, zaupaj hči, tvoji grehi so ti odpuščeni. (Magdalena.)

6. *Ali je pa Jezus vedno na zemlji ostal, da bi grehe odpuščal?*

Ne, on je šel v nebesa.

7. *Komú je dal oblast potem grehe odpuščati?*

Jezus je svojim aposteljnóm dal oblast grehe odpuščati.

8. *Pri kateri priložnosti je dal Jezus svojim aposteljnóm oblast grehe odpuščati?*

Ko je na večer po svojem vstajenji k aposteljnóm prišel pri zaprtih vratih in jim je rekel: Katerim bote grehe odpustili, so jim odpuščeni, in katerim jih bote zadržali, so jim zadržani.

9. *Kdo pa ima dandanes oblast grehe odpuščati?*

Oblast grehe odpuščati imajo škofje in mašniki, ker so pravi nasledniki aposteljnóv.

10. *Kje prejemaajo mašniki oblast grehe odpuščati?*

Pri zakramentu mašnikovega posvečevanja.

11. *Kdaj mašnik grešniku grehe odpusté?*

Kadar mu sveto odvezo dajo.

12. *Kaj je tedaj vidno znamenje pri sveti pokori?*

Skesano spovedani grehi in mašnikova odveza.

13. *Katere milosti dobimo pri sveti pokori?*

Te-le milosti dobimo: 1. odpuščenje grehov, 2. odpuščenje večnih kazni, 3. posvečujočo milost Božjo, 4. mir vesti.

14. *Ali je pa vsak tudi v nebesih odvezan, katerega mašnik odvežejo?*

Ne vsak, ampak le tisti, kateri vse stori, kar je k temu zakramentu potrebno.

15. *Katere reči so pa potrebne k zakramentu svete pokore?*

Pet reči je potrebnih: 1. izpraševanje vesti, 2. kes ali obžalovanje, 3. trdni sklep, 4. spoved, 5. zadostovanje.

16. V kateri zgodbi nam je Jezus povedal, da je teh pet reči potreba k sveti pokori?*)

V zgodbi o zgubljenem sinu.

I. Izpraševanje vesti.

1. *Kaj se pravi vest izpraševati?*

Vest izpraševati se pravi: dobro premisliti, kaj smo grešili od zadnje spovedi, ali od tistega časa, ko smo začeli greh spoznavati.

2. *Kaj moramo storiti, preden začnemo vest izpraševati?*

Preden začnemo vest izpraševati, moramo svetega Duha na pomoč poklicati.

3. *Kakó naj svetega Duha na pomoč kličemo?*

Pridi sveti Duh! razsvetli mojo pamet, da bom svoje grehe prav spoznal; omeči moje srce, da jih bom prav obžaloval, odkritosrčno se jih spovedal in se resnično poboljšal.

4. *Po kateri vrsti naj bi svojo vest izpraševali?*

Po božjih in cerkvenih zapovedih, in po grehih.

II. Kes.

1. *Kaj je kes?*

Kes je stud nad grehom in notranja žalost z avoljo razžaljenja Božjega, sklenjena s trdnim sklepom, Boga nič več ne žaliti.

2. *Kakošen mora kes biti?*

Kes mora biti: 1. notranj, 2. čez vse velik, 3. splošen, 4. čeznatoren.

3. *Kdaj je kes notranj?*

Kes je notranj, kadar ne obžalujemo grehov samo z jezikom, ampak tudi v srcu.

*) Zgodbe: Zgubljeni sin.

4. *Kdaj je kes čez vse velik?*

Kes je čez vse velik, kadar nam je bolj žal, da smo Boga žalili, kakor da bi bili vse na svetu zgubili.

5. *Kdaj je kes splošen?*

Kes je splošen, kadar vse grehe obžalujemo, ne samo nekatere.

6. *Kdaj je kes čeznatoren?*

Kes je čeznatoren, kadar s pomočjo svetega Duha greh zato obžalujemo, ker smo ž njim Boga razžalili, nebesa zgubili, pekel zaslužili.

7. *Kedaj bi bil kes samo natoren?*

Kes bi bil samo natoren, kadar bi greh le zavoljo časne nesreče obžalovali.

8. *Kolikeri je čeznatorni kes?*

Čeznatorni kes je: 1. popolnoma, 2. nepopolnoma.

9. *Kdaj imamo popolnoma kes?*)*

Popolnoma kes imamo, kadar s pomočjo svetega Duha greh zato obžalujemo, ker smo z grehom Boga, najboljšega Očeta, žalili.

10. *Kdaj imamo nepopolnoma kes?*

Nepopolnoma kes imamo, kadar s pomočjo svetega Duha greh zato obžalujemo, ker smo z grehom nebesa zgubili in pekel zaslužili.

11. *Kako se popolnoma kes obudi?*

Popolnoma kes se tako obudi: »O moj Bog! vsi moji storjeni grehi so mi iz srca žal, ker sem tebe, svojega preljubeznivega Boga, tebe, vso svetost in neskončno dobroto, ki te iz vsega

*) Zgledi sv. pisma: Peter, Magdalena, Cahej, cestinar, zgubljeni sin.

srca ljubim, ž njimi razžalil. Trdno sklenem s tvojo milostjo svoje življenje poboljšati, in vse, tudi smrt raje pretrpeti, kakor tebe, svojega Boga, tebe, neskončno svetost in dobroto, še kdaj s kakim grehom žaliti. Daj mi milost, da spolnim ta svoj sklep! To te prosim po neskončnem zasluženju tvojega Božjega Sina, našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa Amen.«

12. *Ali moramo popolnoma kes imeti?*

Spoved je veljavna, če imamo tudi le nepopolnoma kes.

III. Trdni sklep.

1. *Kaj mora s kesanjem sklenjeno biti?*

S kesanjem mora sklenjeno biti: 1. upanje, da nam bo Bog grehe odpustil, 2. trdni sklep.

2. *Kaj je trdni sklep?*

Trdni sklep je resnična volja svoje življenje poboljšati in nič več ne grešiti.

3. *Kaj moramo skleniti?*

Skleniti moramo: 1. da se hočemo varovati storjenih grehov, 2. da se hočemo varovati bližnje priložnosti k grehu, 3. da hočemo storjeno škodo po moči popraviti.

IV. Spoved.

1. *Kaj je spoved?*

Spoved je skesana obtožba grehov pred pooblaščenim mašnikom, da bi grešnik od njega sveto odvezo dobil.

2. *Kákošna mora spoved biti?*

Spoved mora biti: 1. ponižna, 2. čista, 3. natančna in odkritosrčna.

3. *Kdaj je spoved ponižna?*

Spoved je ponižna, kadar se grešnik ves skešan svojih grehov obtoži in se brez potrebe ne izgovarja.

4. *Kdaj je spoved čista?*

Spoved je čista, kadar se grešnik vsaj vseh smrtnih grehov spové, tako, da nobenega ne zamolči.

5. *Kdaj je spoved natančna in odkritosrčna?*

Spoved je natančna in odkritosrčna, kadar grešnik pové tudi število smrtnih grehov in okoliščine, katere greh zveksšajo ali celo v drugačnega spremené.

6. *Kaj je storiti, kadar ne vemo natanko, kolikokrat smo grešili?*

Vsaj primerno moramo povedati, kolikokrat smo grešili vsaki dan, vsaki teden, vsaki mesec.

7. *Ali se moramo tudi malih grehov spovedati?*

Dobro je tudi malih grehov se spovedati, ker ne vemo vselej natanko, kateri grehi so majhni in kateri so veliki, in ker tudi z malimi grehi Boga žalimo.

8. *Zakaj se ne smemo sramovati pri spovedi grehe povedati?*

1. Zato, ker se nismo sramovali grešiti.

2. Ker je bolje enemu samemu Božjemu namestniku svoje grehe povedati, kakor da bi jih na sodni dan vsi zvedeli.

3. Ker morajo spovednik z grešnikom usmiljenje imeti.

4. Ker ne smejo nikomur nič povedati.

9. *Ali je tista spoved veljavna, pri kateri je grešnik le kaj pozabil?*

Veljavna je, če ni bila zanikrnost prevelika, vendar mora grešnik, če je velik greh pozabil, nazaj iti k spovedi, ako je še mogoče; ali pa mora pri prihodnji spovedi povedati.

10. *Kako se spoved začne?*

Spoved se tako začne: † Prosim, duhovni oče, svetega blagoslova, da se svojih grehov prav in

čisto spovem. — Jaz, ubogi grešnik, se spovem Bogu vsemogočnemu, Mariji, Materi božji, vsem ljubim svetnikom, in vam, častitljivemu mašniku, Božjemu namestniku, da sem po svoji zadnji spovedi, ki sem jo opravil . . . velikokrat in obilno grešil v mislih in željah, z besedami in djanjem; posebno pa se obtožim, da (nisem molil zjutraj in zvečer, sem Božje ime nepotrebno imenoval, sem dvakrat, desetkrat zaklel i. t. d.).

11. *Kako se spoved sklene?*

Spoved se tako sklene: Ti in vsi moji drugi grehi, ki se jih spomnim ali ne, ki sem jih ali sam storil, ali pa kriv bil, da so jih drugi storili, so mi iz srca žal, ker sem Boga, njega, samo sveto in preljubeznivo dobroto, ž njimi razžalil. Trdno sklenem, nič več ne grešiti, in vseh grešnih priložnost se varovati. Prosim, duhovni oče, zveličavne pokore in svete odveze.

Krajši način: Zdaj se ne spominjam nobenega greha več; prosim vas torej, duhovni oče, zveličavne pokore in svete odveze, če sem je vreden.

12. *Kaj moramo potem storiti?*

Pazljivo moramo spovednika poslušati in odgovoriti, če nas kaj vprašajo.

13. *Kaj si moramo posebno dobro zapomniti?*

Posebno dobro si moramo zapomniti pokoro, katero nam spovednik naložé.

V. Zadostovanje.

1. *Kaj moramo po spovedi storiti?*

Po spovedi moramo: 1. Bogu se zahvaliti, ker nam je grehe odpustil; 2. naloženo pokoro opraviti; 3. pobožno življenje začeti.

2. *Kaj je zadostovanje?*

Zadostovanje so tista dobra dela, katera nam spovednik za pokoro naložé, kakor molitev, post, miloščina.

3. *Ali zadostuje samo to opraviti, kar mašnik naložé?*

Treba je: 1. da si tudi sami kaj za pokoro naložimo; 2. da nadloge in težave, katere nam Bog pošilja, z voljo in za pokoro prenašamo.

4. *Kdaj naj bi naloženo pokoro opravili?*

Kadar je naročena; sicer pa je dobro, da jo koj po spovedi opravimo, če je mogoče.

5. *Katero je najgotovši znamenje dobro opravljene spovedi?*

Najgotovejše znamenje dobro opravljene spovedi je, če smo po spovedi boljši in pobožnejši.

1. *Kaj zadobi bolnik pri zakramentu svetega poslednjega olja?*

Bolnik pri zakramentu sv. poslednjega olja zadobi milost Božjo v dušno, in večkrat tudi v telesno zdravje.

2. *Kaj zadobijo mašniki pri zakramentu svetega mašnikovega posvečevanja?*

Mašniki zadobijo zraven duhovske oblasti tudi milost, dolžnosti svojega stanú prav spolnovati.

3. *Kaj so zadobili stariši pri zakramentu sv. zakona?*

Stariši so pri svetem zakonu dobili posebno pomoč Božjo, pobožno živeti in svoje otroke krščansko izrejevati.

Peto poglavje.

Od krščanske pravičnosti.

1. *Ali je za zveličanje zadosti, da se človek le greha varuje?*

Za zveličanje ni zadosti, da se človek le greha varuje, ampak mora tudi dobro delati.

2. *Kako se imenuje kristijan, kateri se greha varuje in dobro dela?*

Kristijan, ki se greha varuje in dobro dela, se imenuje krščansko pravičen.

3. *Kaj nas torej krščanska pravičnost uči?*

Krščanska pravičnost nas uči: varuj se hudega in delaj dobro!

4. *Kaj je največe hudo?*

Največe hudo je greh.

5. *Kaj je greh?*

Greh je prostovoljno prelomljenje Božje postave.

6. *Ali so vsi grehi enako veliki?*

Ne, eni so veliki ali smrtni, eni mali ali odpustljivi grehi.

7. *Kdo stori smrtni greh?*

Smrtni greh stori, kdor kako imenitno Božjo zapoved preišljeno prelomi.

8. *Kdo stori odpustljivi greh?*

Odpustljivi greh stori, kdor v malih rečéh ali ne dosti preišljeno Božjo zapoved prelomi.

9. *Kakó zamoremo grešiti?*

Grešiti zamoremo z mislijo, z besedo, z dejanjem in opuščanjem tega, kar je kdo dolžan storiti.

10. *Kateri so poglavitni grehi?*

Poglavitni grehi so: 1. Napuh. 2. Lakomnost. 3. Nečistost. 4. Nevošljivost. 5. Požrešnost. 6. Jeza. 7. Lenoba.

11. *Kateri so grehi zoper svetega Duhá?*

Grehi zoper svetega Duhá so:

1. Predrzo na Božjo milost grešiti.
2. Nad Božjo milostjo obupati.
3. Spoznani krščanski resnici se ustavljati
4. Bližnjemu zavoljo milosti Božje nevošljiv biti.
5. Do zveličavnega opominovanja otrpno srce imeti.
6. V nespokornosti trdovratno ostati.

12. *Kateri so v nebo vpijoči grehi?*

V nebo vpijoči grehi so:

1. Radovoljni uboj.
2. Mutasti ali sodomski greh.
3. Zatiranje ubožcev, vdov in sirot.
4. Delavcem in najemnikom zaslužek zadrževati ali utrgovati.

13. *Kateri so tuji grehi?*

Tuji grehi so:

1. V greh svétovati.
2. Grešiti velévati.
3. V drugih greh privoliti.
4. V greh napeljevati.
5. Drugih greh hvaliti.
6. K grehu molčati.
7. Greh pregledati.
8. Greha se vdeležiti.
9. Greh zagovarjati.

14. *Kakošno kazen zaslužimo z grehom?*

Smrtni greh nas pripelje v večno pogubljenje; odpustljivi greh nam nakoplje časno kazen, katero moramo trpeti na tem svetu ali v vicah.

15. *Kaj je dobro?*

Dobro je, kar je po Božji volji. Po Božji volji so pa čednosti in dobra dela.

16. *Katere so božje čednosti?*

Božje čednosti so: Vera, upanje, ljubezen.

17. *Katere so poglavitne djanske čednosti?*

Poglavitne djanske čednosti so: 1. Modrost, 2. zmernost, 3. pravičnost, 4. srčnost.

18. *Katera so najimenitniša dobra dela?*

Najimenitniša dobra dela so: 1. Molitev, 2. post, 3. miloščina.

19. *Katera so telesna dela usmiljenja?*

Telesna dela usmiljenja so: 1. Lačne nasitovati. 2. Žejne napajati. 3. Popotnike sprejemati. 4. Nage oblačiti. 5. Bolnike obiskovati. 6. Jetnike reševati. 7. Mrliče pokopavati.

20. *Katera so duhovna dela usmiljenja?*

Duhovna dela usmiljenja so: 1. Grešnike svariti. 2. Nevedne učiti. 3. Dvomljivcem prav svetovati. 4. Žalostne tolažiti. 5. Krivico voljno trpeti. 6. Razžalnikom iz srca odpustiti. 7. Za žive in mrtve Boga prositi.

